

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 57

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27^Α ΑΘΗΝΑΣ

6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1925

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27^Α

579

Εν Ἀθήναις τῇ 26 Νοεμβρίου 1925.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Τὸ Ἐποπτικὸν καὶ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνελθόντα εἰς κοινὴν συνεδρίασιν μετὰ λεπτομερειακὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς πορείας τῆν ὑποῖαν ἠκολούθησε τὸ ζήτημα τῆς διαβαθμίσεως τοῦ Κλάδου ἀφ' οὗτου ἀνεκινήθη καὶ μέχρι σήμερον καὶ ἐπὶ τῆς σημερινῆς του θέσεως, ἀπεφασισαν ὡς πῶς ἀπευθύνουν εἰς τὸν κλάδον τῆς παρούσας ἐγκυκλίου πρὸς μὲν ὡς ἀντιλήψεως περὶ τῆς θέσεως τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ζητήματός μας.

Σύντομος ἀνασκόπησις τῆς ἱστορίας τοῦ καταρτισθέντος νομοσχεδίου εἶνε ἀναγκαῖα.

Εὐθύς ἅμα ὡς ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν ἡ παρούσα Κυβέρνησις, ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας ἐπισκεφθεῖσα τὸν Πρόεδρον αὐτῆς κ. Θ. Πάγκαλον ἀνέπτυξε τὴν εἰς βάρους τοῦ Κλάδου ὑφισταμένην ἀπὸ μακροῦ σκληρὰν ἀδικίαν καὶ ἐξήτησεν ὅπως ἡ νέα Κυβέρνησις ἄρῃ τὴν ἀδικίαν ταύτην διαβαθμίζουσα τὸν Κλάδον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν ποῦ ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως πεισθεὶς διὰ τὸ δίκαιον τῶν ἀντιλήψεων τοῦ Κλάδου καὶ διὰ τὴν γενικωτέραν σημασίαν ποῦ θὰ εἶχεν ἡ λύσις τοῦ περιβόητου αὐτοῦ ζητήματος, προέβη εἰς δηλώσεις, τὰς ὅποιας μεταγενεστέρως ἔλαβε πλειστάκις τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἀναπτύξῃ εὐρύτερον ἀνταποκρινόμενος τελείως πρὸς τοὺς πόθους τοῦ Κλάδου μας.

Οὕτω τεθέντος διὰ τῶν δηλώσεων τούτων τοῦ ζητήματος, ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας μας ἐστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὅπου αἱ δηλώσεις τοῦ Πρωθυπουργοῦ θὰ ἐλάμβαναν τὴν μορφήν τοῦ νομοσχεδίου. Ἐνταῦθα αἱ ἐνέργειαι τῆς Διοικήσεως εἶταν κυρίως εἰς τὸ νὰ ἐξουδετερωθῇ κάθε τάσις, ἀναβλητικότητος καὶ συντομευθῇ ὁ χρόνος τῆς συντάξεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὸ ἐλάχιστον δυνατόν χρό-

νικὸν ὄριον. Παρ' ὅλην ἐν τούτοις τὴν ἐνέργειαν ταύτην δὲν κατορθώθη νὰ συντομευθῇ ὁ χρόνος οὗτος κάτω τῶν ἐπὶ περίπου ἑβδομάδων. Ἀλλὰ καὶ τότε ἀνέκυψε μετ' ὅλην τῆς τὴν ἔντασιν ἡ μεγάλη δυσχέρεια ἡ πηγάζουσα ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὰς ὑπηρεσίας του, αἵτινες εἶνε γνωστὸν ὅτι δὲν διαπνέονται ὑπὸ πολὺ μεγάλου ὑπὲρ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐνδιαφέροντος. Τὰς ἀντιλήψεις ταύτας ἡ ὀργάνωσις κατεπολέμησε καὶ δημοσιογραφικῶς καὶ δι' ὑπομνημάτων. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολεμικῆς ταύτης εἶνε γνωστὸν. Ὅχι μόνον ὀλόκληρος ἡ κοινὴ γνώμη ἐτάχθη ὑπὲρ τῶν ἀποψέων μας καὶ κατὰ τῶν ἀντιλήψεων τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Κοφινᾶς τελικῶς ὑπεχώρησεν ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν του ἀκαμψίαν καὶ ἐδέχθη τὸ νομοσχέδιον, ὅτε ὁ κ. Ρούφος τοῦ ἔκαμε σχετικὴν εἰσήγησιν.

Μετὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἀντιρρήσεων καὶ ἐπίσης ἀπαιτήσεων ἀντιτιθεμένων εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὰς ὁποίας προέβαλε, τὸ ἐκκλησιαστικὸν Ἐπιτελεῖον, τὸ νομοσχέδιον ἔλαβε πλέον τὴν ὀριστικὴν του διατύπωσιν.

Δυστυχῶς ἄκαιροι ἀφ' ἐνὸς ἐνέργειαν ὀμάδων συναδέλφων, οἵτινες δὲν ἀντελήφθησαν τὴν σημασίαν διατάξεων τινῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀλλαγὴ τριῶν ὑπουργῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἔκαμαν ὥστε ἡ μελέτη τοῦ νομοσχεδίου νὰ μὴ περατοῦται καὶ ἡ προώθησις του περαιτέρω, ἡ ὑποβολὴ του δηλ. εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον ν' ἀναβάλλεται.

Σήμερον οὐδαμῶθεν προκύπτουν ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως πρὸ ὀλίγου ἐν Θεσσαλονικίᾳ ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ τὸ δημοσιεύσῃ.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐπαναλαμβάνει τὰς διαβεβαιώσεις του ὅτι τὸ νομοσχέδιον θὰ ἐγκριθῇ. Λιάβημα πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ ἐπιμονὴ περισσοτέρα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν οὐδὲν πρὸς τὸ παρὸν πρακτικὸν θὰ ἔφερεν ἀποτέλεσμα.

Ἦδη τὸ κυριώτατον μέρος τῶν ἐνεργειῶν τῆς ὀργανώσεως συνεπληρώθη. Τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἐτοιμὸν. Ἀντιρρήσεις κατ' αὐτοῦ πλέον δὲν προβάλλονται. Ἡ περαιτέρω τύχη του εὐρίσκειται ἐντελῶς εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως καὶ κυριώτατα τοῦ Προέδρου αὐτῆς διὰ τῶν πρώτων περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δηλώσεων τοῦ ὁποίου ἐτέθη καὶ τὸ ζήτημα.

Ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας βεβαίως θὰ παρακολουθῇ τὴν περαιτέρω πορείαν τοῦ ζητήματος καὶ θὰ κρατῇ τὸν Κλάδον ἐνήμερον.

Ἄλλ' ἡ ἀνακίνησις τοῦ ζητήματος, ἡ ὥθησις πρὸς σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ μὴ ἀπομακρυνόμενου τῶν θεμελιωδῶν ἀντιλήψεων τοῦ Κλάδου, καὶ ἡ ἐξουδετέρωσις τῶν οἰκονομικῆς καὶ παντοίας ἄλλης φύσεως ἀντιρρήσεων κατὰ τῶν ἀποψέων μας τὰ ὅποια εἶναι τὰ κύρια καθήκοντα τῆς ὀργανώσεως, εἶναι. Ἦδη ἡ περαιτέρω τύχη τοῦ νομοσχεδίου, ἡ τελικὴ λύσις του, ἡ δημοσιεύσις του δηλ. εἶνε ζήτημα τῆς ἀποκλειστικῆς πρωτοβουλίας τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ὀργάνωσις δὲν θὰ παύσῃ ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν ἐπίσπευσιν, ἀλλ' ἡ ἐνέργειά της εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμένη, ἐφ' ὅσον οἱ λόγοι ποῦ θὰ ἐπιταχύνουν ἢ θὰ ἐπιβαρύνουν τὴν ὑπογραφήν καὶ δημοσίευσιν, δὲν σχετίζονται μετ' ὁ νομοσχέδιον, ἀλλὰ μετ' ἐπιτήματα γενικωτέρας πολιτικῆς.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὰ Συμβούλια ὁμοφώνως ἀποκλείουν τὴν

ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Δημοσιούμενοι κατωτέρω Εγκυκλίους τών 'Επιθεωρητών Τρικινάλων, Φιλιατών, Σύρου και Πατρών τός όποιος απήθυσαν προς τους ύπ' αὐτῶν λειτουργούς της λαϊκής Εκπαιδύσεως είτε άπεμακρονόμενοι της περιφερείας είτε Εγκαθηστάμενοι.

'Αγαπητοί συνεργάται,

'Επί τη αναλήψει τών καθηκόντων μου, άκουθών ύμιν θερμόν χαιρετισμόν, τόν όποιον συνδέω με τήν παράκλησιν, όπως, διά της εύσυνειδησίας σας και πλήρους άφροσύνης εις τό καθήκον, με βοηθήσετε εις τό τραχύ και δύσκολον έργον μου.

Μή λησμονήτε ούδ' έπί στιγμήν, ότι ή κοινωνία θέλει ήμᾶς πρωτοκόρους έν ήρώ εκπολιτιστική κινήσει, ή δέ Πολιτεία εις τήν Δημοτικήν Εκπαιδευσιν στηρίζει τās γλυκυτέρας της έλπίδας.

Φωνήτε άντάξιοι τών προσδοκιών άμφοτέρων. Είναι γνωστό εις ήμᾶς τό έμπόδιον, κατά τών όποιων έχετε να παλαστήτε, άλλ' άκριβώς, διότι περιβάλλεται υπό τώσων έμποδίων τό διδασκαλικόν έπάγγελμα, καθίσταται εκλεκτόν και επίσημον μεταξύ τών άλλων επαγγελμάτων.

'Ας μή σας άποκαρδίωση ούδέν πρόσκομμα, άς μή σας άπογοητεύση ούδέμια πικρία. 'Ο δρόμος της ζωής εις ούδένά είναι άνθόσκαρτος.

'Εκιδόθητε μετά φανατικού ζήλου εις τό έργον σας έντός και έκτός του σχολείου, ύπερνικόντες πάνταν άντίδρασιν, περιφρονούντες πάντα μυκτηρισμόν, ιστά δέ δίδασκοι, ότι έν παντί και πάντοτε θα μ' έχετε παραστέτην άγρυπνον και βοηθόν έτοιμον εις πάσαν ύπερ ύμών θυσίαν.

Διαφωτίσατε μικρούς και μεγάλους, έμνεύσατε, φρονιματίσατε τήν εις χείρας σας έμπειστουμένην 'Ελληνικήν νεότητα, διότι μόνον ούτω θα προπαρασκευάσητε μίαν καλύτεραν αύριον διά τήν Κοινωνίαν, μόνον ούτω θα καταστήτε άξιοι του έθνους διδασκαλοί.

'Ο δρόμος μας είναι άνάντησ και τραχύς. Εις τό τέρμα του φύεται ή δάφνη.

Τρίκαλα τή 30 Νοεμβρίου 1925

'Ο 'Επιθεωρητής Τρικινάλων.
Σπύρος Μένταλος

Προς

Τους διδασκάλους της περιφερείας.

Μετατεθείς εις τήν 'Εκπαιδευτικήν περιφέρειαν Ζαγορού ως έγκαταλείπω κατ' αὐτάς. . . Μά συγκίνησιν ειλικρινή και δαθείαν σας χαράσσω τās λίξεις αὐτάς διά να σας άποχαιρετίσω, άλλα και διά να σας έκπράσω τήν εύφροσύνην μου και τήν εύγνωμοσύνην μου διά τήν φιλότιμον συνδρομήν σας εις τήν επίτευξιν του άρτυτάτου όντως έργου μου έν τή 'Εκπαιδευτική ταύτη περιφερεία.

Εις ήτο και είναι ό πόθος μου τόν όποιον πάντες διαγνώσατε και όστις μας συνέδεσε τώσων ήσπερ οιοσδήποτε άποχωρισμός να μή δύναται να τόν κλονίση πλέον: 'Η άφροσύνη εις τό καθήκον! . . . 'Εργατικότητα, εύσυνειδησία, ειλικρινεία μελέτη, ούσια, πρακτικότητα, εύρεία της άποστολής ύμών άντίληψις, έργα πρόδος πραγματική και έντός και έκτός του σχολείου, έκαφή στενή σχολείου και κοινωνίας, έξύψιστος του λαϊκού σχολείου εις τόν πρώτον κοινωνικόν μας παράγοντα, εις τήν κυριαρχίαν της κοινωνίας μας ύπόθεσιν. Καί φεύγων άντεσθεν ασθάνομαι ότι ό τώσων συνειδητός και θαθός μου αὐτός πόθος έπριζέβόλησεν εις τās καρδιάς πάντων τών άξιων συνεργατών μου και ότι ήρχισα μέλιστα παράγων τούς γλυκύς του καρπούς. Πιστεύω

όθεν άκραδάντως ού μόνον εις τήν συνέχισιν γονίμου και καρποφόρου του λοιπού έργασίας σας άλλα και εις τόν άσφαλή κολληλασισμόν τών παντοίων εκπιδράσεών σας, αίνους θα στηρίζονται πλέον επί όσων άκλονήτων άνθρονισθεισών εις τās ψυχάς σας. 'Η δράσις δέ αὐτή, ήν και από μακράν θα παρακολουθώ, θα είναι ή ίκανοποίησις μου και ή άμοιβή τών μόχθων μου και τών τώσων ειλικρινών πόθων μου.

'Αλλά και προς τόν λαόν της περιφερείας, μεθ' ού τώσων έν τή έπιτελέσει του καθήκοντος συνεδέθη να διαδιδάσσετε τόν χαιρετισμόν μου και να συστήσετε εις αὐτόν ότι συνέχισις του καλλιεργηθέντος ένδιαφέροντός του διά τήν λαϊκήν, τήν δημοτικήν του 'Εκπαιδευσιν θ' άποτελή άψευδές γνώρισμα πρόδου και σημετον έξυγιάνσεως και άνανήψεως τών λαϊκών μας μαζών.

Συνιστώ έν τέλει άνυπόκριτον και θαθεταν τήν άγάπην σας προς τούς μικρούς μαθητάς σας, τό άθάθα και έπιεισοφόρα έλληνόπουλά μας.

'Εν Φιλιάταις 7 Νοεμβρίου 1925

'Ο 'Επιθεωρητής Φιλιατών
Γεώργ. Σπετιότσης

'Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά όκταετή συνεργασίαν με συγκίνησιν άποχωρίζομαι από ύμᾶς, μετατεθείς εις άλλην περιφέρειαν, διότι πάντες ειλικρινώς με συνετρέξατε εις τό βαρύ και πλήρες εύθύτων έργον μου και προς τόστο άκουθών προς ένα έκαστον τās θερμάς μου εύχαριστίας.

Θαυρώ τόν έαυτόν μου εύτυχή και άναχωρώ ύπερφραυούμενος, διότι κατά τό διάστημα τούτο ή λαϊκή εκπαιδευσις εις τήν περιφέρειαν Σύρου σημαντικώς προήχθη εις τής πληρώσεως πασών των θέσεων των σχολείων, μή ύπαρχούσης από καιροσ ούδεμιας κενής τοιαύτης, διά της ίδρύσεως νέων σχολείων εις άποκέντρους συνοικισμούς και διά της άδκνου και εύσυνειδήτου έργασίας και άφροσύνης όλων σας εις τό καθήκον.

Εύχόμενος όπως ό ύψιστος προς όπλος της άγαπητής Πατριδος σας χαρίζη πάντοτε ύγειαν και σάς ένδυναμώη προς έξκολούθησιν του ύψηλοσ μόν άλλα και έπικόνου έργου ύμών υπό τήν έδηγίαν του λαου 'Επιθεωρητου σας κ. Βασιλειάδου, όστις διακρίνεται διά τήν ίκανότητα και τήν άφοσίωσιν του εις τό καθήκον, σας άποχαιρετώ σπλήγνουν τήν χείρα ένός έκάστου.

'Εν Σύρω τή 30 Νοεμβρίου 1925

'Ο τώσ 'Επιθεωρητής σας
Σ. Κυριακίδης

Προς τούς λειτουργούς της στοιχειώδους Εκπαιδύσεως της 'Εκπαιδευτικής περιφερείας Πατρών.

'Αναλαβών τās καθηκόντά μου ως 'Επιθεωρητής τών Δημ. σχολείων της περιφερείας Πατρών θεωρώ άπάναγκες, άφ' ού πρώτον στείλω προς ύμᾶς τούς κ. κ. συναδέλφους άμφοτέρων τών φύλων ειλικρινή χαιρετισμόν, να καταστήσω γνωστόν ότι ζητώ τήν συνδρομήν όλων ένα δυνήθω να φέρω εις πέρας τό έργον τό όποιον μοι έχει αναθέσει ή πολιτεία. Καί ή συνδρομή ήν ζητώ είναι ή μετά φανατισμό άφοσίωσις σας εις τό εύγενές έργον σας και ή διηνεκής προσπάθεις σας εις τό να καλλιεργήτε τās καρδιάς των μαθητών εαθώ θρησκευτικόν ασθημα, οισθήματα άγάπης προς τήν πα-

τρίδα μας, γενναία φρονήματα και ένθουσιασμόν, έξαίροντες πάντοτε τήν αλωνίαν 'Ελλάδα μας, ήν μετά θέρμησ δέον να άγαπήσωσιν οι μαθηταί σας. Ξόν ούτοις δέ αί προσπάθειαι σας να τείνων εις τό να καταστήγητε πολίτας ήθικούς και ίκανούς διά τόν σκληρόν άγώνα της ζωής.

'Εν καιρώ, και άφ' ού έποικινωνήσαμεν πνευματικώς, λεπτομερώς έν συνεργασία θέλομεν κονοησεί τās εργασίας τών σχολείων κατά τās άνάγκες έκάστου τόπου, έχοντες όμως πάντοτε ύπ' όψει μας και τās ισχύοντα προγράμματα.

'Αγαπή να πιστεύω ότι θα θελήσετε να συνεργασθήτε μετ' έμοσ έν όμονεία και ειλικρινεία. Έχετε δέ τήν υπόσχεσιν μου ότι παρ' έμοσ εί εργαζόμενοι θέλουσι τύχει πάσης συνδρομής, ής τυχών θα λάβωσιν άνάγκην, έν ή άντιθέτως εί άκνηροί θέλουσι τιμαρωθή άμειλίχτως.

'Εν Πάτραις τή 19 Νοεμβρίου 1925

'Ο 'Επιθεωρητής Πατρών
'Ηλ. Ι. Ηλιόχος

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΑΙ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τό ύπουργείον τών Στρατιωτικών έκοινοποίησε προς άπάσας τās στρατιωτικές και πολιτικές άρχάς του Κράτους διαταγήν διά της όποιας γνωστοποιεί τά εξής:

Πάντες εί υπέλληλοι έν γένει υποχρεοονται όπως έπιδώσων α') όπέθουσιν δήλωσιν περί της στρατολογικής των καταστάσεως διά δικαστικόν κλητήρος εις τό ύπουργείον τών Στρατιωτικών ή προς τήν πλησιέστεραν στρατιωτικήν ή άστυνομικήν άρχήν του τόπου της διαμονής των μέχρι της 13ης Δεκεμβρίου ε. ε. και β') άντίγραφον της ως άνωτέρω δηλώσεως, έπίσης διά δικαστικόν κλητήρος και έντός της αὐτης προθεσμίας εις τήν άμέσως προέστραμένην άρχήν. 'Επί τού σημείου τούτου φησισάται ιδιαιτέρως ή προσοχή των διαφόρων προϊσταμένων ύπηρεσιών.

Αί προϊτάμεναι άρχαί και εί προϊστάμενοι τών νομικών προσώπων, εταιρειών κτλ. συγκεντροοσι τά έπιδοθησόμενα αντίγραφα και καταρτίζουσι πλήρη ονομαστικήν κατάστασιν των υπό τās διαταγās των τελούτων υπαλλήλων θέλουσιν ύποβάλει ταύτα επί άποδείξει παραλαβής εις τό ύπουργείον Στρατιωτικών (Διεύθυνσιν προσωπικού) τό βραδύτερον μέχρι της 13ης 'Ιανουαρίου 1926.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ

Εις τό ύπουργείον τών 'Εσωτερικών συνεκροτήθη χθές τήν έσπέραν ούσκεψις, υπό τήν προεδρείαν του ύπουργοσ κ. Βιζυοπούλου. Τής συσκεψews μετέσχοι άντιπρόσωποι τών επαγγελματικών σωματείων, έν είς και τό διοικητικόν συμβούλιον της λέσχης των δημοσίων, υπαλλήλων, άντιπρόσωποι τών συλλόγων άνωνύμων εταιρειών και τραπέζων, τών ιδιωτικών υπαλλήλων και του δικηγορικού και λατρικού συλλόγου.

'Η ούσκεψις ήτο σχετική με τήν πρότασιν της κυβερνήσεως, περί συστάσεως συνεταιρισμών καταναλώσεως.

Εις τήν ούσκεψιν ταύτην καταβέβη ή άνάγκη της έξευρέσεως 400.000.000 δραχμών, εκ των όποιων τά 200.000.000 θα είνε πραγματικόν κεφάλαιον συ.εταιρίων, διά κρατήσεως εκ των άποδοχών των. Τά υπόλοιπα 200.000.000 θα είνε δάνεια κεφάλαια εκ διαφόρων πιστωτικών όργανισμών.

Οί άντιπρόσωποι έξήτησαν τήν έπι-

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

ΚΑΙ ΟΛΙΓΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΑ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ

Τελευταίον άρθρον του κ. Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ — ΝΟΥΑΡΟΥ

Με τὸ παρὸν ἔβδομον ἄρθρον κλείω τὴν μικρὰν μελέτην μου περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων τῆς Ἑλβετίας, τὴν ὁποίαν ἐφιλοξήνησε τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα» εἰς ὃ καὶ ἐκφράζω ἐνταῦθα τὰς εὐχαριστίας μου. Εἰς τὴν μελέτην αὐτὴν

καὶ πολλὰ νὰ προσαρμόσουν καὶ νὰ ἐφαρμόσουν εἰς τὰ ἴδικά μας.

Μερικοὶ φίλοι ἀναγώσαντες τὰ ἄρθρα αὐτὰ μοῦ ἔκαμαν τὴν παρατήρησιν, ὅλα καλὰ καὶ ἄγια, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν μποροῦμε νὰ φθάσωμεν τοὺς Ἑδρωπαίους!!

ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τὰ παιδιά γυμνά κάνουν τὸ μάθημά τους

ἐπροσπάθησα νὰ δώσω μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς πρώτης ἐκπαιδευτικῆς κυρίως βαθμίδος τῆς Ἑλβετίας, ὡς τὴν ἀντελήφθην κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσκεψίν μας εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καὶ συμφώνως πρὸς τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας μὰς ἔδιδον ἐκάστοτε οἱ ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ξεναγοὶ μας. Ἦ συντομος αὐτὴ μελέτη θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ πληρεστέρα καὶ πολυμερεστέρα, ἐὰν ἀπεφάσιζον νὰ συμβουλευθῶ πολλὰ σχετικὰ συγγράμματα πραγματευόμενα τὰ τῆς ἑλβετικῆς ἐκπαιδύσεως· ἀλλὰ θὰ ἔχανε τότε τὴν ταξιδιωτικὴν τῆς ἐπιχειρήματα καὶ θὰ ἀπέπνευε ὁσμήν λύχνου κατὰ τὸν ἀρχαῖον ρήτορα καὶ πολλὴν βιβλιακὴν σοφίαν. Ἐπρότιμῆσα λοιπὸν νὰ περιορισθῶ εἰς τὰς προχείρους σημειώσεις καὶ τὰς ταξιδιωτικὰς μου ἐντυπώσεις ὅσον δῆποτε ἀτελεῖς καὶ ἂν ἦσαν μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ δώσω ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου νὰ μελετήσουν καλύτερα καὶ πλατύτερα τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα τῆς Ἑλβετίας ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατόν πολλὰ διδάγματα νὰ παραλάβουν

σπευδὺν τῆς συστάσεως τῶν συνεταιρισμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ μετέσχουν δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀνώτεροι ἀξίωματικοὶ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, τῆς χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομίας πόλεων, ὑπάλληλοι ἀνωμύμων ἐταιρειῶν καὶ τραπεζῶν, σιδηροδρομικοὶ καὶ τροχιοδρομικοὶ ὑπάλληλοι καὶ οἱ οὐλόλογοι τῶν ἐπιστημόνων. Ἀργότερον θὰ μετέσχουν καὶ τὰ ὀργανωμένα ἔργατικὰ σωματεία.

Εἰς τὰ ἰδρυθρομένα πρατήρια θὰ πωλῶνται εἰδη πρώτης ἀνάγκης καὶ γενικὸς ἔμπορος.

Ἦ σὺντομος θὰ ἐπαναληφθῇ μετὰ δεκάημερον, ἐπὶ τῆς θὰ ἔχῃ καταρτισθῇ ὁ ὀργανισμὸς τῶν συνεταιρισμῶν, ἵνα ὀβληθῶν πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ ὀπουργικὸν συμβούλιον.

«Ἐλευθέρων Βῆμα»

τὴν ἴδιαν παρατήρησιν ἔκαμε καὶ ἐπὶ φίλος συνεκδρομεὺς εἰς τὸ Λεϊγίν τῆς Ἑλβετίας. «Ὅταν ὁ Δόκτωρ Ρολλιέ, ὁμιλήσας ἐκεῖ περὶ τοῦ ὑπαίθριου σχολείου του καὶ τῶν θεραπευτικῶν μέσων τῶν προφυματικῶν ἢ ἀσθενικῶν ἐν γένει παιδίων μὲς ἔδειξε μετὰ τὰς προβολὰς φω-

Τὰ παιδιά φορτωμένα τὰ θρανία μετὰ τὸ μάθημα ἐπιστρέφουν.

τεινῶν εἰκόνων τὴν ἐν καιρῷ ψυχροῦ χειμῶνος καὶ ἐν μέσῳ ἀφθόνου χιόνος διαμονὴν ἡμιγυμνῶν παιδίων εἰς τὸ ὑπαίθριον, ὃ συνάδελφος ἐστράφη καὶ μοῦ εἶπε. ἴσως αὐτὰ διὰ τὴν Ἑλβετίαν εἶναι δυνατόν, διὰ τὰ κλίματά μας ὅμως εἶναι πρῶτα ἐπικίνδυνα καὶ ἀδύνατα! Καὶ ἐγὼ εἶμαι βέβαια σύμφωνος ὅτι τὸ σχολεῖον τοῦ Δρ Ρολλιέ καὶ τὸ σύστημά του δὲν εἶναι μέσως ἐφαρμοστά εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλὰ μποροῦμε ὅμως πρὶν νὰ μάθωμεν νὰ ζοῦμε γυμνοὶ εἰς τὸ χιονι-

σμένον ὑπαίθριον, νὰ μάθωμεν νὰ ἐργαζώμεθα εἰς τὸ σχολεῖον καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους μετὰ ἀνοικτὰ παράθυρα καὶ νὰ κοιμώμεθα ἐπίσης πάντοτε μετὰ ἀνοικτὰ τὰ παράθυρα. Τί συμβαίνει τώρα εἰς τὰ σχολεῖά μας χαρακτηρίζει τὸ ἐξῆς γεγονός, τοῦ ὁποίου κατὰ τινὰ ἐπιθεωρήσιν σχολείου ὑπῆρξε ποτὲ μέρους αὐτόπτης, ὅπου ὁ καθηγητὴς-ιατρός διδύσκων ἐκ τῆς ὑγιεινῆς τὸ περὶ καθαροῦ ἀέρος καὶ ἐμφαντικῶς ἐξορκίζων τὰς μαθητριάς τοῦ διδασκαλείου νὰ ἔχουσιν ἀνοικτὰ πάντοτε τὰ παράθυρα τῶν σχολικῶν αἰθουσῶν ὡς μέλλουσαι διδασκάλισσαι, δὲν ἠσθάνετο γύρω του παράθυρα καὶ θύρας ἐρημητικῶς κεκλεισμένας ἐνὸς δωματίου τὸ ὁποῖον εἶχε τῶν μαθητριάς καὶ ἀπέπνευε φρικώδη κακοσμίαν ἀπὸ τὴν δηλητηριώδη του ἀτμόσφαιραν!!

Τὸ ἴδιον ἴπαντὸν καὶ δημοσίᾳ εἰς τοὺς καλοὺς φίλους μου ὅτι δὲν φρονῶ ὅτι τὰ σχολεῖά μας θὰ γίνωνται μὲς ὡς Ἑδρωπαϊκὰ καὶ Ἑλβετικὰ, ἀλλὰ τέλος πάντων ἡμποροῦμεν καὶ ἀρκεῖσθαι νὰ ἐκκινήσωμεν κάποτε διὰ νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸν δρόμον, ὅστις θὰ μὰς ὀδηγήσῃ μίαν ἡμέραν εἰς τὸ διαανοητικὸν καὶ ἠθικὸν ἐπίπεδον εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ εὐρισκώμεθα μετὰ ἕνα σχεδὸν αἰῶνα ἐλευθέρου βίου. Αὐτὴν πρόβην νὰ ὀμολογήσῃ ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀντὶ νὰ προσδεύωμεν, ἴστω καὶ χελωνοειδῶς βαδίζοντες, ἀπισθοδρομοῦμεν ἐλαύνοντες ἀπὸ ρυτῆρος εἰς τὰ γλοερὰ καὶ παχέα λιβίδια τῆς ἡμιμαθίας καὶ τῆς χειροτέρας ἡμιμαθίας. Τὸ μεταφορικῶς λεγόμενον κῆμα τῆς ἡμιμαθίας καὶ τῆς ἀγγραμματοσύνης τὸ ὁποῖον ὑπελεῖ νὰ κατακλίσῃ τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι καθόλου μεταφορικόν

σχῆμα, ἀλλὰ σκλήρᾳ πραγματικότης καὶ δεύστομος ἀλήθεια, τὰ ἀλιβερά ἀποτελέσματα τῶν ὑποίων θὰ δοκιμάσῃσι ἀθεραπεύτως γενεὴν γενεῶν.

Δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν ὅτι κατέχω τὴν πανάκειαν διὰ τῆς ὁποίας θὰ θεραπευθῇ ἡ χρονίως νοσοῦσα Ἑλληνικὴ παιδεία, ἀλλὰ φρονῶ ὅτι εἰς τὴν δεινὴν αὐτὴν ἀσθένειαν χρειαζόνται δραστήρια καὶ γενναῖα φάρμακα εἰς τὰ ὁποῖα καταφεύγει ὁ θεράπων ὅταν ἀπελπισθῇ πλέον διὰ τὴν ὑγίαν τοῦ ἀσθενοῦς ἀπὸ τὰ συ-

νήθη συνταγολόγια των ἐγκεκριμένων Ιατροσοφῶν.

Ποῖον λοιπὸν εἶναι τὸ ὀργανικὸ σύστημα ἀπὸ τὸ ὁποῖον πάσχει ἡ ἑκπαίδευσίς μας καὶ ἡ θεραπεία τοῦ ὁποῖου πρώτη γὰ προηγήθη διὰ τὴν ἀρχίαν καὶ ἡ κατὰ μικρὸν τελικὴ ἐξυγίανσις τοῦ ἀρρώστου; Ἰσως ἄλλοι ἄλλου εὐρίσκουν τὴν παθογόνον κεντρικὴν εἴσταν. Ἐγὼ ὅμως φρονῶ ὅτι ὑπείλεται αὕτη εἰς τὸ ἀκρωσ συγκεντρωτικὸν σύστημα τὸ ὁποῖον διέπει τὴν ἑκπαίδευσίν μας καὶ συνέπεια τοῦ ὁποῖου εἶναι ἡ νέκρωσις πάσης πρωτοβουλίας καὶ ἑνδιαφέροντος τῶν κατοίκων ἑκάστου διαμερίσματος διὰ τὰ σχολεῖά του. Οἱ Ἕλληνες πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ παρ' ὅλας τὰς ἀπαγορεύσεις καὶ διακολλὰς ἐκ μέρους μιᾶς τυραννικῆς Κυβερνήσεως κατόρθωσαν νὰ διατηρήσουν τὴν ἑθνικὴν τὴν παιδείαν καὶ τὴν πάτριον πίστιν ἀνεγείροντες ἑκασταχοῦ καλλιμάρμαρα οἰκοδομήματα διὰ τὴν στέγασιν ἀμφοτέρων τῶν ἰδανικῶν τῶν καὶ συντηροῦντες αὐτὰ διὰ τοῦ ἄσφοδου τῶν. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν μέρους τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, τὸ ἑλευθέρον Κράτος ὡς ἀψυχολόγητα κατήργησε τοὺς ἀνεξαρτήτους ἑκείνων παλαιούς Κοινοτικὸς ὀργανισμοὺς καὶ διὰ τοῦ ὀδοστρωτηρικῶν πνεύματος τῆς συγκεντρώσεως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὄλων τῶν ἑξουσιῶν ἐξηφάνισε πᾶσαν ἀτομικὴν καὶ Κοινοτικὴν πρωτοβουλίαν εἰς ἅλα τὰς Κοινοτικὰς ἑκφάνσεις καὶ κοινωνικὰς ὑποχρεώσεις τῶν πολιτῶν καὶ μεταξὺ ἄλλων καὶ εἰς τὴν δημοτικὴν ἑκπαίδευσιν. Βεβαίως οἱ νομοθέται τῶν συγκεντρωτικῶν ἑκείνων διατάξεων ἐνεφοροῦντο ἀπὸ πνεῦμα ταχεῖας καὶ ἡμέσου ἐξυπηρετήσεως τῶν ἑκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ ἀπὸ μιᾶν Πατρικὴν Κυβέρνησιν, ὡς λέγουσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀνέδυσαν εἰς τὸ κράτος τὴν ἑξουσίαν νὰ ἰδρῆν σχολεῖα καὶ νὰ δ.ευθύνῃ ἀπολύτως τὴν ἑκπαίδευσιν. Βεβαίως αἱ διαθέσεις τῶν εἶναι ἀγαθαὶ ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν ὡς δυσανάλογα πρὸς τὰ προσδοκώμενα καὶ πολὺ δυσάρεστα διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ἔθεωρετο ὅτι εἰργάζετο τὸ Κράτος, ἀφαιρέσαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Κοινοτικῶν τὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων. Σήμερον ἀτυχῶς —λόγω μὴ ἀσκήσεως— ἔχει ἀρροφήσει ἐν τῷ ἑλευθέρῳ Κράτει ἡ ἐν παλαιότεροις χρόνοις ἀνορθῶσα ἰδιωτικὴ μέριμνα περὶ τῶν ἑκπαιδευτικῶν τῶν ὑποχρεώσεων, ἐν ᾗ ἤκαζε πρὸ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς ἐν τῷ ὑποδοχῶν ἑλληνισμῷ, καὶ σήμερον εἶτι θάλλει εἰς τὰς παρὰ τὴν Μεσόγειον διατρομενένας εἶτι Κοινοτικῆς τοῦ ἔξω ἑλληνισμοῦ, ἢ πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας ὁ ἑλληνικὸς λαὸς συνήθισε νὰ περιμενῇ ἀπὸ τοῦ Κράτους νὰ τοῦ κτίσῃ τὸ σχολεῖόν του, νὰ τοῦ διορίσῃ τὸν διδάσκαλόν του, νὰ ἐφοδιάσῃ τὸ σχολεῖόν ἀπ' ὅλα τὰ ἀπαραίτητα σχολικὰ ἐφόδια καὶ ὄργανα καὶ νὰ ἀναγκάσῃ καὶ τὰ παιδιὰ του νὰ φοιτοῦν εἰς τὰ μαθητήματα. Ἀπεξενώθη τοιοῦτοτρόπως ὁ σημερινὸς Ἕλληνας ἀπὸ τῶν ἱεροτέρων καθηκόντων του νὰ μεριμνῇ διὰ τὴν ἑκπαίδευσίν του καὶ μόρφωσιν τῶν τέκνων του καὶ περιμενῶν, ὡς τὸν ἀφήσαν νὰ πιστεύῃ—τὰ πάντα ἀπὸ τὸ Κράτος, μοιρολάτρης καὶ ἄβουλος ὡς κατήγησε, δὲν αἰσθάνεται κανὲν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν οἴτω; ἢ ἄλλως παρεχομένην εἰς τὰ τέκνα του πνευματικὴν ἢ ἠθικὴν τροφήν.

Ὁμολογῶ ὅτι εἶναι δύσκολος ἡ παραχώρησις εἰς ἕνα ἀνοργάνωτον λαὸν ὡς

εἶναι ὁ ἰδικός μας, δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας σήμερον δυσἀρέστω; θὰ ἀναλάβῃ, καὶ τὰς ὁποίας ἄλλοτε—ὄπως καὶ ὁ Ἑβραϊκός, Ἀμερικανικός καὶ ἄλλοι λαοὶ ἐν Εὐρώπῃ—ἔθεωρε ὡς ἱερὰν καὶ πολὺτιμον ἀποστολήν του ἐν τῇ Κοινοτικῇ. Πρέπει ὅμως νὰ διαπαιδαγωγῆθῃ πρὸς τοῦτο καὶ νὰ ἐνίσχῃ ὅτι ἀνεῦ τῆς ἀμέσου του εὐθύνῃς καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ ἠθικῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἑκπαιδευτικῶν καὶ μορφωτικῶν τῆς Κοινοτικῆς τοῦ ἰδρυμάτων, οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ νὰ καταλάβῃ μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν τὴν ἑμπέπουσαν θέσιν καὶ θὰ παραμένῃ πάντοτε ὁ ἑκπαιδευτικὸς Παρίας μεταξὺ τῶν λιτῶν ὀριστοκρατῶν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐπιστήμης. Μιὰ βαθμιαία ὅμως ἐργασία πρὸς ἀνάληψιν ἐκ μέρους τῶν Κοινοτικῶν σπουδαῖον μέρους τῆς ἠθικῆς καὶ διοικητικῆς λειτουργίας τῶν σχολείων εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἀμέσως, τώρα μάλιστα ὅπου ἀπεδείχθη ἐκ τῆς πείρας ὅτι τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα τμήματα τῆς πολιτικῆς μηχανῆς. Τὸ κράτος παραμένει ὁ ἀνώτατος ἄλλὰ καὶ ἀνώτατος ρυθμιστὴς τῆς ἑκπαιδευτικῆς ἱεραρχίας θὰ ἀφήνῃ κατὰ τὰ ἄλλα ἑλευθέρους τοὺς Νομοὺς, Ἐπαρχίας, Δήμους καὶ Κοινοτικῆς καὶ τὴν ὀργανισμὸν τὰ κατὰ τὴν ἑκπαίδευσίν των εἰς βαθμῶν ποσὸν καὶ ποιόν, συμφώνως πρὸς τὰς τοπικὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας ἑκάστου. Μὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆν, τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ σχολικὰ κίτρια θὰ οἰκοδομηθῶν καὶ εἰς τὰ ἀπώτερα ἀκόμη χωρὶ τῶν Ἑλλάδος, καὶ σχολικὰ ὄργανα, θρανία καὶ σκευή, βιβλιοθήκας καὶ ἐργαστήρια, ἀγροκλήσια καὶ εὐρυχωρία θὰ πραγματοποιηθῶν, ἡ φροῖτησις τῶν παιδιῶν θὰ πολλαπλασιασθῇ, καὶ ἡ ἀγροματωσύνη τοῦ σημερινοῦ 50 οἴου διὰ τὰ ἄρρηνα καὶ 80 οἴου διὰ τὰ θήλαα δὲν θὰ κηλιδῶνῃ πλέον τὴν Ἑλλάδα. Οἱ διδάσκαλοι ἀμοιβόμενοι ὡς οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ ἐπαρκῶς ἀπὸ τὰς Κοινοτικῆς καὶ κατ' ἀξίαν τῶν πραγματικῶν ὑπηρεσιῶν των εἰς αὐτοὺς καὶ τῶν ἄλλων κοινωνικῶν τῶν ἐκδιουλεύσεων θὰ εἶναι μόνιμοι παρόντες τῆς εὐδαιμονίας τοῦ τόπου καὶ ἀφοσιωμένοι λειτουργοὶ τῆς ἠψίστης ἱεροτελεστίας. Τὸ Κράτος ἀμείβει τὰς Κοινοτικὰς προσπάθειας διὰ τὴν ἀντίκρουσιν τῶν ἀναγκῶν δαπανῶν των θὰ εἰρίσκη τὸν κατάλληλον τρόπον νὰ ἐπέρχεται ἐπίκουρον χρηματικῶς πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κενῶν ἐπὶ τῇ βίσει καὶ ἀναλόγως τοῦ βεθμοῦ, τῆς προσόδου ἑκάστου σχολείου, ὡς γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἑβραϊστῆ καὶ ἀλλαχοῦ. Ὅτι τὰ συντόμως; ἐκτιθέμενα ἐνταῦθα μέτρα οὔτε χίμαιρα εἶναι οὔτε ἀκατόρθωτα, ἔχομεν ἀπ' ἐνός παραδείγματα τῆς λαμπρῆς ἑκπαιδευτικῆς σταδιοδρομίας τῶν ἐν τῷ ἔξω ἑλληνισμῷ Κοινοτικῶν καὶ ἀπ' ἑτέρου τὰ τῆς Ἑβραϊστῆς Κοινοτικῆς πλεονεκτήματα δι' ὅν ἡ χώρα ἑκείνη ἀνήλθεν εἰς μεγάλην ἀριωπήν, κρατοῦσα σήμερον τὸ σκήπτρον ἐν τῇ κοινωνικῇ ὀργανώσει καὶ τῇ Κοινοτικῇ ἀλληλεγγυῇ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην.

Δὲν ἐννοῶ μὲ τοῦτο νὰ μεταφρασεῖσιν εἰς Ἑλλάδα θεσμοὺς Κοινοτικούς καὶ Κοινωνικούς; ξένους—ἔστιν, καὶ τοὺς ἀρίστους—ἀλλὰ μὴ προσαρμοζόμενους πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ἠθῆ καὶ ἔθιμα καὶ τὰς Ἑλληνικὰς παραδόσεις. Τοῦναντίον ὁ θεσμὸς τῶν Κοινοτικῶν ὀργανισμῶν εἶναι παμπάλαιος καὶ συνυφασμένος μὲ τὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἐμφανισέως των ὡς ὀργανωμένων ἑθνικῶν ὀμάδων. Ἐὰν ἡ ἀρχαία Ἑλλάς ἔδοξά-

σθη, ὀφείλεται ὄχι εἰς τὴν συγκεντρωτικὴν καὶ ἀπορροφητικὴν πολιτικὴν σύστημα—ὀχιερ ποτὲ δὲν ἔτελεσφόρησε—ἀλλ' εἰς τὴν ἀνεξάρτητον δρᾶσιν καὶ ζωὴν μικρῶν καὶ ἀνεξαρτήτων ἀνθρωπίνων ὀμάδων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ τὴν Βυζαντιακὴν—τὴν πολιτικὴν διερθρωθεῖσαν κατὰ τὰ Ρωμαϊκὰ πρότυπα—ἀλλὰ προπάντων κατὰ τὴν μαισαίωνα ἐποχὴν τῆς δουλείας ὁ Κοινοτικὸς ὀργανισμὸς ὑπῆρξε τὸ σωτήριον παλλίδιον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὁ Ἕλληνας ἀνεκαθεν εἶναι φύσει εἰς τὸν ἀτομισμὸν καὶ τὴν ἀνεξάρτητον δρᾶσιν, τὴν φθάνουσαν συχνὰ μέχρις ἀναρχίας. Εἰς αὐτὴν τὴν φυσικὴν ὀσπὴν τοῦ ἑλλήνος μὴ φιλοσοφούσα πολιτεία θὰ ἔβιδε τὴν καλλίστην καὶ τὰ μάλιστα σωτηριᾶν δικλῆδα, ἐὰν τῷ παρεῖχε ὅσον πλείεστας εὐκαιρίας νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ δρᾷ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκείνου κύκλῳ. Τὸ δὲ πνεῦμα τῆς ἡμέλλης καὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τὸ ὁποῖον διακρίνεται τοὺς Ἑλληνας θάδεικναι αὐτοὺς ἵνα ὑπερβῶνται ἑαυτοὺς εἰς τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας τῆς ὑπὲρ τῶν Κοινῶν μερίμνης καὶ αὐτοθύσιαν.

Σήμερον δὲ ὅτε ἡ διοίκησις τῆς Πολιτείας διὰ τῶν ὀσμημέριαι ἐπικρατοῦντων Δημοκρατικῶν ἢ Ὄσιαλιστικῶν θεσμῶν μεταβιβάζεται βαθμιαίως καὶ τὰ μάλιστα τοῦ λαοῦ, θὰ ἴητο αὐτόχρημα βαρεία πολιτικὴ μυωπία, ἂν δὲν μεταβιβάζοντο εἰς αὐτὸν καὶ αἱ ἀνάλογοι εὐθύναι διὰ τὴν μερίμναν καὶ διοίκησιν τῶν μορφωτικῶν τῆς διανοῆς καὶ τῆς ψυχῆς ἰδρυμάτων τῆς Κοινοτικῆς τοῦ ἔξω ἢ ἐπιγᾶσιν οἱ μέλλοντες ἡγήται καὶ ἰθύντορες τῆς μικρῆς καὶ τῆς μεγάλης Πατρίδος.

Μ. Μιχαηλίδης—Νοῦβρος

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ

ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ἡ δασκάλα Καντάλου ἀντιγόνῃ Δούβου ἐσώστησε ἐσπερινὸν σχολεῖον. Μικροῦνται 40 μεγάλα παιδιὰ καὶ κορίτσια ἀγράμματα καὶ μαθαίνουν γράμματα δωρεάν.

Τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ στὸ μικρὸ χωριὸν Μαμαλοσκα ὁ δάσκαλος Χαράλαμπος Ἀνακλήτης γέρος 65 χρόνων— νὰ μὴ συμπαθεῖ, κῆρ Χαράλαμπε, ποὺ σοὺ φανέρωσα τὰ χρόνια.

Αὐτὸς λέγεται πόλεμος κατὰ τοῦ ἀναλφάβητισμοῦ. Μπράβο σου.

Π. Δ. Παναγόπουλος

Ἐπιθεωρητὴς Αἰτιατικῆς Καλαζούτων

ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΜΟΘΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀμφισβόλια, ὅτι ἡ ζωὴ βλοένα καὶ πικρότερο ἀκριβαίνει, καὶ ὁ μισθὸς τοῦ πτωχοῦ δασκάλου μόλις τοῦ φθάνει γιὰ ἕνα ξερὸ ψωμί, ἀφῆνε δὲ ἑκείνου, ποὺ ἔχουν πολυμελεῖς οἰκογένειες ἢ ποὺ κττοικοῦν στίς πόλεις, ποὺ οὕτε γι' αὐτὸ ἀρκεῖ. Ἡ ἑλίπδα μας δέδεται εἶναι τὸ νομοσχέδιο, τὸ ἀπὸ τῶσου χρόνου κυοφορούμενο ποὺ παρ' ὅλας τῆς μαμῆς ποὺ πέρασαν καμμιά ἀκόμη δὲν κατῴρρωσε νὰ τὸ ἐξεγενήσῃ, ποὺ θὰ μᾶς ἀνακουφίσῃ κάπως. Ἐν τούτοις ἀς μὴν ἀτακατωμεθα. Καὶ 2, — 3 χ. ὄρ. νὰ κληρῶν ἕνας δάσκαλος δὲν τοῦ φθάνουν γιὰ τὴν ζήσῃ ἀξιοκρεπὴς μὲ τὴν οἰκογένειά του. Καὶ γεννάται τὸ ζήτημα, ἕως ποῦ θὰ κατανήσῃ ἢ κατάστασῃ αὐτή; Ἐως ποῦ ὁ μισθὸς θὰ εἶναι πάντα σκληρὸς καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον ἕως τὸ ἄρδου δὲν θὰ ἔχη ἄλλο στὸ νοῦ τοῦ παρὰ πῶς νὰ ἐξοικονομησῇ τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν του. Τὸ κακὸ θέλει στὴν ῥίζα του κτύ-

"ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Έκδίδεται κατά Κυριακήν

"DIDASCALICON VIMA,,
(TRIBUNE D' INSTITUTEURS)
Organe officiel de la Fédération
d' Enseignement de Grèce
Bureaux : 27a, rue Deligeorgi Athènes

Συνδρομή Έτησια δραχ. 40
Διά τὸ ἔξωτερον » 65

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς :

"Διδασκαλικὸν Βῆμα,,

Δελφινώροφη, 27α Ἀθῆνας

Ἀγγελλοί—Καταχωρήσεις 5 δρ. ὁ στίχος.

πῆμα, νὰ καταχθῆ ἢ ἀσχροκέρδεια. Καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ συντελεστικώτερα μέσα γι' αὐτὸ εἶναι μὲν φαίνεται οἱ πραγματευτικοὶ συνεταιρισμοί. Ἐπὶ τρία χρόνια στὸ Πικρὶ εἶχον ἐργασθῆ ὡς ὑπάλληλος στὸ μεγάλο κατάστημα Τραφίμων καὶ ἐνδυμάτων τῆς Σιδηρ. ἑταιρείας Ὁρλεάνης ποὺ ἐδρόθηκε κατόπιν ἀπαιτήσεως τῶν ὑπαλλήλων, μὲ τὴ γυναικὰ ἐπιχορηγητῆ τῆς. Ἐκεῖ μέσα εὗρσκαμε πλεονάζοντες μάλιστα κάθῃ ἐξῆμνη μὲ ἀνάλογο κράτησιν ἀπὸ τὸ μισθὸ μας, δὴ τὰ εἶδη μπακαλικῆς, ῥόυχα, παπούτσια, κρέας, ψωμί, κάρβουνο, στὸ κόστος των, κατὰ 30 καὶ παραπάνω τοῖς ο) εἰρηνοτέρα. Ἀπὸ 60 καὶ 100 χιλιόμετρα ἀκόμη μικρὰ ἔστειλαν τὰ βιβλιάρια των οἱ ὑπάλληλοι καὶ ἔκαιραν τὴν ἄλλη μέρα οἱ ἤθειαν. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ μιά μεγάλη αἰθουσα ποὺ μπορούσε νὰ χωρῆσιν πάνω ἀπὸ 1000 ἄτομα μᾶς ἐχρησίμευε γιὰ Refectoire (αυσταίτιο), ὅπου εἶχαμε τὴ μερίδα τὸ κρέας μὲ 1 φρ. καὶ 15, ἐνῶ ἔξω εἰς τὰ ἐστιατόρια ἐστούχιζε τὸ ὀλιγώτερο 4. Ἐστὶ δ' ἕνα μισθὸς ἀντιστοιχοῦσε μὲ 30 ο) καὶ περισσότερον ποὺ εἶδαν οἱ ἄλλες ἑταιρείες.

Θὰ πῆτε οἱ γιὰ τέτοια δουλειὰ χρειάζονται κεφάλαια καὶ προμήθεια ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς καὶ μεγάλες ποσότητες. Ἀλλὰ ξέρω οἱ οἱ στίς περισσότερες περιφέρειες ἐπεστράφησαν οἱ 200 δραχμῆς ποὺ ἐδῶθησαν, γιὰ τὴν ἐκδοσὴ τῆς ἐφημερίδος καὶ οἱ ἄλλες φυτοζωοῦν. Ἄν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὴ προθυμία ποὺ κατεβλήθησαν τότε στὸ Σύλλογον Ρυθμῆς πάνω ἀπὸ 100 συνδρομῆς σὲ 200 περίπου μέλη ὅτι εἶχαμε 5 χιλ. δασκάλους, δηλ. 1 ἑκατομ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Κυβέρνησις πρὸ παντὸς πρέπει νὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ στὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐνα δάνειο μὲσω τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς; ἐπὶ τῆ βῆσι τοῦ καταστατικοῦ τῶν συναιτερισμῶν ἢ μὲ ἐπιχορηγητῆ θὰ συντελοῦσε πολὺ γιὰ τὴν ἀμειψὴν ἐπαρμογῆ καὶ ἀπρόσκοπτη λειτουργία των. Ἐχω τὴν ἰδέα πῶς εἶται μόνο θὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τὰ νύχια τῆς ἀσχροκέρδειας καὶ θ' ἀναπνεύσωμε λίγο, ὥστε νὰ μὴ συλλογιζώμεθα ἂν πρέπει νὰ κάνομε καλὸ ἢ νὰ μὴ φᾶμε ἐπὶ ἕνα μήνα ἄλλοιῶς, θ' ἀνελοῦμε «εἰς πῆλον Δαναῶν» Ρίχνω τὴν ἰδέα αὐτὴ χωρὶς νὰ ἔχω τὴν ἀξίωσιν, οἱ ἐγλαοῖκα Ἀθήναζε εἰσκαμίζω» μὲ τὴν ἑλπίδα, οἱ ἢ Διοικητῆ τῆς ὁμοσπονδίας μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, ποὺ κυρίως ἐπιβάλλεται γιὰ λόγους ἠθικοῦς, θὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν τῆς, πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ θὰ κατευθῆνῃ οἱ αὐτὸ ἀπὸ ἐπαγγελματικὴ ἀποψὴ εἰς σύντονας ἐνέργειάς τῆς.

Τῆς Ἰδαγκιάς
μετεκλαιδευόμενος

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Ἐπειδὴ ἤρξασιν πάλιν ἡ γνωστὴ ἀντίδρασις κατὰ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως νὰ δορυβῆ σὶν ἴσῳ θὰ δημοσιεύσωμε ἀντικειμενικὰ πάντοτε περιλήψεις τῶν κατ' αὐτοῦ γραφομένων εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον καθὼς καὶ τὰ ὑπερταύτη.

Ἡ ἐφημερὶς «Ἐστία» ἀπανηρομένη ἐπὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐν τῇ κυρίῳ ἄρθρῳ τῆς 30 Νοεμβρίου, ἀρᾶ φαίνεται πιστεύουσα οἱ οἱ μεταρρυθμισταὶ εἶναι πρόδρομοι καὶ φορεῖς τοῦ Κομμουνισμοῦ ἐν Ἑλλάδι συνιστᾶ ὅπως μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν κάποιας πολιτικῆς ἐμαλότητος εἰς τὴ χώραν μας, τὸ ζήτημα αὐτὸ λυθῆ ἀπὸ τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατόπιν μακρᾶς καὶ ἐξαντλητικῆς ἐρεύνης,

Ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς «Πρωτὸς» ἐν τῇ κυρίῳ ἄρθρῳ τῆς 30 Νοεμβρίου παρασκευάζουσα τὴν συμμετοχὴν τῆς καὶ τὴν θέσιν τῆς εἰς τὸν ἀρχαῖον πόλεμον κατὰ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς προσπαθεῖ νὰ χωρῆσιν τὸν δημοτικισμὸν ἀπὸ τὸν κομμουνισμὸν. Καὶ διὰ μὲν τὸ γλωσσικὸν ζήτημα ἀπέχει ἀπὸ ἐκφράσῃ γνόμην ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ζήτημα τῶν λογοτεχνῶν καὶ φιλολόγων ὅσον ἀφορᾶ ὅμως τὴν θρυλουμένην καὶ ἀνεργουμένην κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν ὑπὸ τῶν μεταρρυθμιστῶν δὲν δύναται παρὰ τὴν καυτηρίασιν τῆν τοιαύτην ἐνέργειαν καὶ νὰ συστήσῃ τὴν τιμωρίαν τῶν εὐτως ἐργαζομένων.

Ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς ἐν τῇ κυρίῳ ἄρθρῳ τῆς 2 Δεκεμβρίου, λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ πρὸ πάντε μὴ ὡς ἐκδοθῆν φυλλάδιον ὑπὸ τῶν τριῶν διδασκάλων τοῦ Πρωτοτύπου καὶ τοῦ ὁλοῦς μόλις ἤδη εἶχον γνῶσιν καὶ δεχομένη ὡς ἀληθῆ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ἐπιτίθεται κατὰ τῶν μεταρρυθμιστῶν καὶ δὴ τοῦ κ. Δελμούζου καὶ δηλεῖ οἱ αἰσθάνεται τὸ καθῆκον αὐτῆς νὰ διακυρῶσιν οἱ ἢ ἐκπαιδευτικῆς ἡμῶν πρέπει νὰ μείνῃ ἀμειώτως Ἐθνικῆ καὶ θρησκευτικῆ καὶ μόνον ἂν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ ἐμβάλλῃ τὴν ἰδέαν τοῦ θεοῦ θὰ λειψῇ ἢ τοῦλάχιστον θὰ μετριασθῇ ἢ ἐγκληματικῆς ἢ κοινωνικῆ ἀναρχία, ἢ ἐκλυσις τῶν ἠθῶν.

Ἡ ἐφημερὶς «Δημοκρατία» ἀπανηρομένη εἰς ὅσα ἢ Πρωτὸς ἔγραψε ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ κατὰ τῶν μεταρρυθμιστῶν γράφει εἰς τὸ φύλλον τῆς 3ης Δεκεμβρίου.

Ἡ «Πρωτὸς» συνεχίζουσα ὑπὸ «καμουφλάς» τὴν ἐπικοῦραν τῆς πρὸς τοὺς ὑπονομευτὰς τοῦ ἔργου τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως, παρέταξε χθὲς εἰς ὀλοκλήρον κύριον ἔθρον ὅσα ἀούστατα συνέταξαν εἰς μίαν φυλλάδα πῆρσι οἱ γνωστοὶ δεσποταμῶν διδασκαλῶν ποὺ ὑπερῆξον ἢ τελευταία ἀφῆτηρία καὶ τὰ ὅμακα τῶν ὑπονομευτῶν. Ἐάν, ὅμως, ἤθελον νὰ μὴ εἴθεται ἐν ἀμφιβολίῳ ἢ καλοπιστία τῆς, ἢ συνάδελφος θὰ ἔβραπε νὰ εἶχε διδᾶσαι καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ κ. Δελμούζου, τοῦλάχιστον, τὰ ὅποια ἐπίσης ἐξεδόθησαν εἰς φυλλάδιον καὶ τὰ ὅποια διαφωτίσαν μὲ προφανεστάτην ἐντιμότητα ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Δὲν θὰ ἰσχυρίζετο τότε, οἱ οἱ ἐκπαιδευτικοὶ μεταρρυθμισταὶ ὑπονομεύουν τὴν θρησκείαν, τὸ ἔθνον ἀσθημα καὶ τὰ ἔθνικα ἰδανικά. Διότι θὰ ἔδλεπεν οἱ οἱ ἔναντις, οἱ οἱ σκαπανεῖς

αὐτοὶ πολεμοῦν μὲ τὴν θέρμην καὶ τὸ φῶς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ των νὰ βροῦν τοὺς ἰδεολογικοὺς τύπους ποὺ ἔδωκεν ἐκρινόντο πρὸς τὰς σημερινὰς ἔθνικας ὁμαδικὰς ροπὰς καὶ διαθέσεις, ἔβρουον τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν διὰ τὴν βουθήσασιν νὰ ὀρθοποδῆσιν μέσα εἰς τὴν συντηρητικὴν τῶν προπολεμικῶν ὀρίων τῆς καὶ νὰ ἀποκτήσῃ ἕνα ἰδανικά. Ἐὶ ἔδλεπεν ἀκόμη περισσότερον συγκεκριμένην τὴν προσκάθειαν τῶν μεταρρυθμιστῶν ἔχει νὰ καταλόσῃ τὸ κατερριμμένον θρησκευτικὸν αἰσθημα ἀλλὰ νὰ τὸ τῶσῃ καὶ ἀνυψῶσιν ζωντανεύοντες τὸ μέσα εἰς τὸ ἔδαφος τῶν μεταπολεμικῶν πραγματικότητων—αὐτὸ, ὅπως καὶ τὸ ἔθνικόν, γενικώτερα, αἰσθημα. Καὶ εἶται πλέον, θὰ ἐπιβῆσθῃ ἢ συνάδελφος, οἱ οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁλοῦς κατηγορεῖ βραχμῶν εἰς τὰ φληναφήματα τῶν τριῶν, καλλιστοῦν καὶ δὲν ὑπονομεύουν τὸν ἑλληνικὸν ἔθνον, πιστεύοντες οἱ ἢ Ἑλληνισμὸς σημαίνει κατ' ἐξοχὴν ἔθνον. Τὸν ἑλληνικὸν ἔθνον ὑπονομεύουν μόνον οἱ βραχμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν εἰσῶν τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀνεθνικοῦ εἰς τὰς ὀδυνηρὰς συνεπείας τοῦ παρελθόντος. Εἶναι καὶ ἢ ἢ Πρωτὸς βραχμῶν :

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΑΡΧΙΤΕΧΤΟΝΕΣ

Ἰπὸ τοῦ ὑπουργείου Παιδείας καθιερωθῆ ἡ Διάταγμα διὰ τοῦ ὁλοῦς συνιστῶνται παρὰ ταῖς ἐκπαιδευτικὰς περιφέρειαις Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης, Κομοτηνῆς καὶ Ἰωαννίνων θέσεις ἐκπαιδευτῶν ἀρχιτεκτονῶν εἰς τοὺς ὁλοῦς θ' ἀνατίθεται ἢ μελέτῃ καὶ ἢ ἐκτέλεσιν ἐπισκευῶν, ἀνεγέρσεων κ. λ. κ. τῶν σχολικῶν κτιρίων.

Εἰς τοὺς διοριζομένους χορηγῆται ἐφ' ἅπαξ τὸ ποσὸν τῶν 4.000 δραχμῶν δι' ἕξοδα ἐγκαταστάσεως;

«Δημοκρατία»

ΤΑ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἐξαιρετικῶς εὐστοχος ἢ ἀπόφασις τοῦ Ἰπουργείου τῆς Παιδείας ὅπως καθιερωθῆ ἡ Διάταγμα διὰ τοῦ ὁλοῦς παρέχεται τελεία ἀποκέντρωσις εἰς τὴν Ἡπειρον ὅσον ἀφορᾶ τὴν διδασίαν τῶν ἐκπαιδευτικῶν κληροδοτημάτων. Πράγματι ὁ κέρσις ψηφισθεῖς νόμος 2052, παρέχον εἰς τὸ Κράτος τὸ δικαίωμα νὰ διαχειρίζεται αὐτοδούτως τοὺς πόρους τῶν κληροδοτημάτων, εἶχε παραλύσει τὴν ἀγαθοεργὸν κίνησιν ἢ ὅποια πάντοτε ἐξηγήλοτο εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ εἰς εὐρύτατην κλίμακα. Διὰ τῆς παρεχομένης ἀποκεντρώσεως, τὴν ὅποια ἀπὸ μακροῦ ἐζήτουν οἱ κάτοιοι τῆς Ἡπείρου, οἱ πόροι τῶν ἀρθόνων κληροδοτημάτων τῆς ἐπαρχίας δὲ διατίθενται συμφώνως πρὸς τοὺς παλαιούς κανονισμοὺς χάρις εἰς τοὺς ὁλοῦς ἢ Ἡπειρος ἔχει νὰ παρουσιάσῃ σήμερον τελείαν ἐκπαιδευτικὴν δρᾶσιν, μεγαλοπρεπῆ σχολικὰ κτίρια καὶ ἔργα δημοσίας ὠφελείας τιμῶντα τὸν τόπον. Τὸ γεγονός ἐξ ἄλλου θὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς εὐεργετὰς νὰ διατίθουν τὰς περιουσίας των ὑπὲρ κοινωνικῶν καὶ μορφωτικῶν σκοπῶν ἐφ' ὅσον θὰ γνωρίζουν οἱ ἢ ἐκμετάλλευσιν τῶν κληροδοτημάτων δὲν θὰ ἐπαρτάται ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἐκείνων κυβερνητικῶν ὀργανισμῶν, αἱ ὁποῖαι συνήθως ἀγνοοῦν τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου.

«Ἐλευθέρος Τύπος»

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Τὸ περιοδικὸν ἔργασια κρίνοντες ἀντικειμενικὰ τὸ Νομοσχέδιο τῆς διαβαθμίσεως τοῦ κλάδου εἰρήσκει οἱ οἱ στήριζεται ἐπὶ βασικὰς ἀρχὰς σωστῆς, ποὺ εἰ-

να οι ακόλουθοι: α') η αρχή της προαγωγής με βάση τον χρόνο της υπηρεσίας και την ικανότητά. Έτσι με την αρχή αυτή όσοι έχουν φωτιά μέσα τους θα εργάζονται δημιουργικά, θα συγχρονίζονται θα εξελίσσονται θα εμπνέονται από τα εδγενέστερα ιδανικά, θα προσπαθούν με ένθουσιασμό να φτιάσουν χαρακτήρα, οι άλλοι οι ψυχροί οι νεκροί οι μηχανικά εργαζόμενοι δεν θα τρώνε το ψωμί των άλλων.

β') Η αρχή να μη διορίζεται στο εξής δάσκαλος μόνιμος αν δεν έχει πτυχίο Διδασκαλείου, ούτε προσωρινός αν δεν έχει άπολυτήριο Γυμνασίου.

Με την αρχή αυτή θα λείψει η διασκαλοποίηση και θα σταματήσει το ζέσημα του κλάδου.

γ') Η αρχή να όπαχθούν και οι δασκάλοι στον όκαλλητικό νόμο για να πάρουν και αυτοί ένα βαθμό υπηρεσιακό ώστε να ακολουθούν τις τόχες του δλου όκαλλητικού κόμοου.

Γενικά το Νόμοσχεόιο διακνέται από την προσάθεια να εξαφαλίση μία όμοειθεία προσωπικού που είναι άπαράτητη για την καλύτερη μελλοντική εξέλιξη.

«Εργασία» Οκτώβριος

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ο κ. ύπουργός της Παιδείας, έρωτηθείς σχετικώς με τις έπενεχθροόμενες τροποποιήσεις του όργανισμού της εκπαίδευσης, έδήλωσε τα εξής :

«Η τροποποίησης αυτή είναι άπαράτητος καθόσον όπαρχουν κλεισται όσαι έλλείψεις εις τόν όργανισμόν της εκπαίδευσης, διακνέτωθαισι έκ τών πραγμάτων, ώστε να μη είναι δυνατόν να καταρτισθί ό μαθητής τελείως και συμφώνως προς τας όριστάμενας συνθήκας της συγχρόνου ζωής. Δέν δύναμαι όμως να έπεκταθώ εις όλας τας λεπτομερείας, καθ' όσον αυτόν άπαίτουν έπιστομένην μελέτην. Έκτενο το όσοτον δύναμαι να άνακοινώω ήδη είναι ότι θα τροποποιηθώ τόν τρόπον της διδασκαλίας της γλώσσης εις τα δημόσια εκπαιδευτήρια. Ούτως εις μίν τα δημοτικά σχολεία θα διδάσκεται, ώς και σήμερα η δημοτική γλώσσα, αλλά χωρίς ιδιωτισμούς, εις δε τα λοιπά σχολεία ή καθαρεύουσα, παρεμφερής προς την γλώσσαν τών έφημερίδων. Τοιαύτοτρόπως το παιδί, εϋθός ώς θα ελζρχεται εις το σχολείον, θα διδάσκαται την μητρικήν του γλώσσα ώστε να δύναται να κατανοήση αυτήν άμέσως και να άποκτήση στερεάς βάσεις δια τας άνωτέρας τάξεις. Άλλο σημείον, το όσοτον πρέπει να τροποποιηθί, είναι το άφρωδόν τας ώρας διδασκαλίας. Κατά το όριστάμενον σύστημα, ό μαθητής διδάσκαται, εϋθός ώς εισέληθ εις το σχολείον, έπί εξ περίπου ώρας, εις τας όποιαις, εάν προσταθούν και αι της μελέτης συμπληρούνται έννά ή ωραι καθ' ήμέραν, πράγμα το όσοτον είναι ελζθριον, τόσφ δια την ύγείαν του, δεφ και δια την άγάπην του προς το σχολείον. Πρέπει έκομίνως αι ώραι της διδασκαλίας εις το δημοτικόν σχολείον να μειωθούν, και να αόξηθον άναλόγως εις τας άνωτέρας τάξεις.»

«Ελευθέριον Πήμα III Νοεμβρίου»

Η ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Αι άνακοινώσεις του κ. ύπουργού της Παιδείας προς τούς δημοσιογράφους και την ύπηρεσίαν του Ύπουργείου είναι ήτοι το νομοσχεόιον της διαβαθμισέως μιας κανονίζεσαι όριστικώς έντός της προσεχούς έβδομάδος.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Διωρήθη εις το Ύπουργείον της Παιδείας τμηματόχος Β'. τάξεος ό Παναγής Ζερβός, πρ. ύπηρετήσας εις την θείον ταύτην.

Διοριζόμοι.

Στέλλα Άγορασιόου εις Παπαράζην, Μιχαήλ Παπαδόπουλος εις Βόλλια, Σαπφώ Γερακίτου εις Βόλλια, Ό. Σοφούλη εις Άσωμάτιος Αιγίνης, Παναγ. Σπυρίδου εις Κοκκινίδν Πειραιώς, Ίωάννης Άρβανιτάκης εις το πρότυπον Μαροαλείου, Μέλω Παλαριού εις Παλαιόν Φάληρον.

Μεταθέσεις

Αικατερίνη Κουσουλάκου εις Πύργον Ούτλου, Ίουλία Κουσουλάκου εις Σκάλαν, Γεώργιος Κοληράκις εις Ρουφίην, Έμμ. Διοληνάς εις Ρογιδίην, Μιλτ. Μανίκας εις 15ον άρρέφον Άθηνών, Άρσινόη Ταμποπούλου εις 11ον θηλ. Άθηνών, Έλισάβετ Βουρναζού εις Κέρκυραν, Δέσποινα Αρρέντζου εις 18ον άρρ. Άθηνών, Ίωαν. Παπαδόπουλος, εις Περιστέην, Σπύρος Ζητουναίτης; εις Κέρκυραν, Παν. Παπαδόπουλος εις Άρσφρά, Α. Ράπτης εις Έγχεραν, Ν. Πατριαρχία; εις Κοκκινίδαν, Έδστ. Καλομπασάς εις Καρρανολλίον, Ί. Σταθούλης εις Ποιπέριον, Γεωφ. Κατσίκης εις Ηεταλιόιον Ν. Σαράνις εις Ταμπάνια, Γεωφ. Παπαναστασίου εις Πατοριάν, Άναστ. Λέθης εις Μόσιορον.

Παρατηρήσεις

Άδ. Παναγιωτιόδης Λουφιού, Άθηνά Πανατζή Δεζόμπας, Λαζ. Εύραξιάδης Μέσας, Άγ. Ζογράφος Κομοτινής, Γεωφ. Παπαεργίου Καποτιζήδων, Μαρ. Παπαθέου Αιγιοσιάνην, Έλένη Καρατζόγλου Θεσσαλονίκης, Παν. Μπουλίδης; Στασίνας, Άθην. Παπαγεωργίου Βρασηών, Άρτεμιόια Χριστοπούλου Γρεβενόων, Ί. Τριανίδης Παζαρή, Γεωφ. Καλλονινάκης Σαχού, Έλένη Παπασοτόλου Γραμνέντης, Άγ. Σουφετή Μακροχωρίου, Φανή Μιχαήλ Βαλμύδος, Α. Μαρτινοπούλου Θεσσαλονικη, Άσιμίνα Οικονομοπούλου Σαλαμινίου, Άχιλ. Μπάρμπα Γκιουριανού, Μαρ. Οικονόμου Πυροόγιαννης, Νικόλ. Μήτρος Αιωατοίου, Διονυσία Παπάσόγλου Θεργιανού, Ί. Παπαϊωάννου Γενικιάό Κιλκίς, Αικατ. Λοζάρου Μακροπούλου, Άναστασία Παπαδοπούλου Χρύσης, Σταυρ. Δασκαλογιάννη Σάνης, Άναστ. Κοτσαμάνη Πλευσών, Άγγελική Μουσιαμ Κουλούκιοι, Γρηγ. Μήτρος Όοσντινός, Φώτιος Μιχαηλίδης Σείριος, Δημ. Μαυρίδης Γκουρούτζου Καβάλλας, Μιχ. Κοκνοτόων Χίου, Γεφ. Δρακούνης Φθίνης, Έλένη Χατζηθαδμ Αιτωρόδης, Ίωαν. Χατζηνάκης Άγιού Ίωάννου Σπείας, Αικ. Πολυζωπούλου Θεσσαλονίκης, Θεοφ. Κωνσταντινίδης Γραδιμπορίου, Άδ. Παπομηχαήλ Γεμπίδου, Χρηστ. Τσαλακίδου Βήσσανης, Δημ. Οικονομίδου Βογατοιακού -Καστορίας, Ίωαν. Θωμάς Αρσβαλίτης, Κ. Γιοστούδ Ζερβόθου, Περ. Γεωφ. λίου Ταμπάνιας, Β. Άνωτινάδης Κόθνου, Άδαμ. Βασιλοπούλου Μαλακασίου, Ίωαν. Χαρισσοπούλου Κατακαλιού, Χρυσή Κνιθάνους Κούνετι, Μάρθα Τριανταφυλλάκη Κασκανίκων, Κων. Γκράτζου Τσερβαρίου, Δημ. Λαζαρίδου Ρουδάρι, Άλ. Σίμου Φλωρίνης, Τ. Τσεμπερή Ζέλεντις, Όλγα Στοιματιάδου Λαγένης, Άναστ. Παπαγεωργίου Ραχόβ. υ, Αικ. Καλοφώνου Χαλνίδος, Ζηης Διονυσίου Βουγιάντου, Δημ. Γουδίον Καρίσης, Άθην. Παρτάλη Τοαμαντιάς, Δωροθέα Δημητρίου Καβάλλας, Βασιλ. Σαραντοπούλου Πλωμαρίου, Άθηνά Χριτότου Φεά Άποκοράνου, Ίρακλή Μισαηλίδου Σοφούλη, Άντ. Πασιώτη Κοτσόων, Μάρθα Πεϊτσόνη Τούρι, Τριαν. Παναρούνη Λαοποχωρίου, Χρ. Οικονομίδου Μαρουσιόου, Ίωάν. Παπαθανασίου Μσορελείας, Άδ. Παπα Ψήνας, Εύτέρης Χατζηγαγγέλου Κουλουκούοου, Άργεντινής Χατζηδάκη Άγιων Άνοσγύρων, Δημ. Πολυωραίου Άρβίλης, Άκνιβιάδου Καρχιμανίδου Μοναχάτιου, Άντιγόνης Παπαδοπούλου Κωνσταντινού.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Διβόπουλον Βίρροιαν. Τα σχολεία τα όποια άναφέρεται εις το σημείωμό σας δι' άποφάσεις τού Έκπαιδευτικού συμβούλου 837 της 13-10-92) ήπήχθησαν εις την περιφέρειαν Ηεραίας.

Τό σημερινόν διάταγμα ήδη έτεταλέθη. Στ. Ζηγιάνη Κέρκυραν. Μετάθεσις σας άποστέλλεται δι' όπ' άριθ. 49.244 έγγραφου.

Καράμπελον Βιοαόπουλον. Μετάθεσις σας έγινε από 5-10-925. Δι' όπ' άριθ. 43972 2-11-925 άποστέλλη εις Γραφεσίον Έπίθεωρητόθ.

Σταυρούλα Παπάσόγλου Χίου. Ούδεμία πράξις Εκπαιδευτικού έγινε δια την εις περιφέρειαν Κεάδ' άς μετάθεσιν σας.

Β. Άνδοσιανάδην Ζέφυρον. Μετάθεσις σας δέν έγινε, διότι ύπηρεσις σχολείου Νέας Σπυρτόωντες δέν άδημοσιόθη άκόμη.

Η. Ροδόπουλον Σάφρον. Ούδεμία όριστις Ρόδη άποστέλλη εις ύπουργείον. Ίσως ελζοκνέται εις Γενικήν Διοκνην Θεσνίκης ως άριστοίαν.

Προς παλαιόν φίλον και συνάδελφον. Είς τα νομοσχέδιον όπως έπελήθη έταξε υποθέτω τας άντιρρήσεις που έλαχαι αι οικονομικαι ύπηρεσιαι. Άν υπεβάλλωθε δε όπως ούτως λέγεται θα ήτήγιναι άπ' την αρχή περίπαιτο και άδιαμορτορηται. Έπομένως δέν είναι ζήτημα προσθήκης ύπερνεκικής διατάξεως, ούτε αίσθηματολογικόν.

Μούσοον Άγιών. Έξόδη άπάντησις από «Διδασκαλ. Βήμα» της 22 Νέβριου γενική. Είς την πλησιετέραν αρχήν θα υποδηλώθαι οι ύπεύθυνοι δηλώσας δια δικαστικόν κλητήρον.

Σ. Νικολαοπούλου Μσοινην. Τήν άπάντησιν που ζητείται θα έβρεται εις το φύλλον της 24 Νεμβρίου, έπίσης εις την άναπάντησιν που έκομην εις τας οικονομικας ύπηρεσιαις.

Άδ. νασιόδην Βέροιαν. Άδημοσιους διατάγματος ύπεύθυνοι σχολείων έξαρτάται από οικονομικας ύπηρεσιαις και κυρίως από Κοθέρριον.

Έπίθεωρητήν Βίμου. Κατόπι των όσων έχουν έκπεθί εις το «Δι. Βήμα» και τα όποια, νομίζομαι παρακολούθηται, θα έγασε ήδη καισθί ότι έν ήτο δυνατόν να ήγη έλλως.

Γμμ. Άνωτινάδην, Ίωάν. Παπαδημητρίων κτλ. όμηλους Έπισκοπήν-Ήρακλείου. Άποροθμεν πόθεν έζητήσεται ότι κατατασοόμενοι εις την δ' κομητοριαν θα έγασε μισθόν 190 μεταλλικας έτη θα έχγησ 217¹/₂ μεταλλικας, δια Πρακτικής δι δρομιαίας εις την όποιαν άσφαλίς θα έπιτύχηται από ελοθε τόσον καταρτισμένοι θα άποκτήσεται το δικαίωμα προαγωγής; όχι μόνον εις την δ' αλλά και εις σ' κομητοριαν.

Π. Δ. Κασιόνην Αιλαών. Τα δικαιολογητικά σας έν περιήλθον άκόμη εις το έρμηνείον Τμήμα.

Πρόδρομον Συλλόγου Ναυτίου. Έγκρισις προαγωγής σχολείου εις τριτάδιον και έγκρισις πρύντου χαριν μονομαχέου Διδασκαλείου είναι ζήτημα έξαρτώμενον άπολύτως από την Εϋδέρησιν, ή έποια το συνδέει με ζήτηματα οικονομικά. Δηλώσας ύπεύθους σερ. καταστάσεως ή έλγη υποβάλλει εις πλησιαστέραν στρατιωτικην αρχήν τόπου σας δια δικαστικόν κλητήρον.

Θ. Αλωαοράτον Σερβία. Σχετική άνέργεια έγινε. Διατάχθησαν άνακρίσεις συναντις όπ' άριθ. 1420 έγγραφου προεπιμένης αρχής. Το έγγραφον μετάθεσεως άργύτατα.

Γεωργιον Μπίλλον Δημίου Ηθήας. Αίτησις μετά δικαιολογητικών έπεσόδθ εις το Ύπουργείον τών Έσωτερικών και έρωτοκολληθή με άριθ. 45095 - 3 - 12 - 25.

Άναγνωστάτιον Δημίου Καβάλλας. Καταστάσις τριμήνου δέν έχουν εϋθείαι εις το Ύπουργείον τα εε σχετικά συντάξεως εδρισκομένη εις το Έλεγκτικόν συνδριον.

Κομητίον Μετασίον Δημίου Ζυγόν Καβάλλας. Έξέδδθη άνωλή η, 105 19-15-25 Χρ. 1924 δια άρρ. 1043.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Έξέδδθη το μηνιαίο παιδαγωγικό περιοδικόν «ΕΡΓΑΣΙΑ» με έλευκτέ; μελέτες, για τόν μήνα Οκτώβρη.

Έπίσης το δεκαεπνθήμερο εκπαιδευτικό και έγκυκλοπαιδικόν περιοδικόν «ΦΩΣ», για τόν μήνα Οκτώβρη.

Έξέδδθη το μηνιαίον περιοδικόν «ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ» του μηνός Οκτωβρίου με έλευκτέην ύλην.

Υ. Γ. Δέν πρέπει να όπαρχη έλληνόπουλου να μη διαβάξη το έλευκτό αυτό περιοδικόν. Αυτό εξαργάται πρό πάντος από τούς έλληνας δημοδοσκόλους.

Έξέδδθη ό «ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ» του μηνός Οκτώβρη με πλούσια ύλη και με την σπουδαιοτάτη είδηση, τη ίδρυση έσπερινής γυναικέας σχολής ύπαλλήλων. Γραφεία Άκαδημίας 75α.